World Health Organization

European Region

Поліомієліт: Що потрібно знати

Поліомієліт викликається вірусом, який легко передається від людини до людини. Вірус проникає в нервову систему і вражає переважно нерви в спинному або головному мозку. У найважчій формі поліомієліт може швидко призвести до паралічу, утруднення дихання, а іноді й до смерті. Повна серія щеплень проти поліомієліту, зроблених у ранньому дитинстві, забезпечує захист на все життя.

Як поширюється поліомієліт?

Вірус живе в горлі та кишечнику зараженої людини. Інфікована людина може передати вірус іншим безпосередньо перед появою симптомів і протягом 2 тижнів після неї.

Вірус передається від людини до людини переважно через фекальний матеріал (який може бути невидимою частинкою), що потрапляє в рот, або через заражену воду чи їжу. Він також може поширюватися повітряно-крапельним шляхом під час чхання або кашлю інфікованої людини.

Симптоми

Початковими симптомами є лихоманка, втома, головний біль, блювота, ригідність шиї та біль у кінцівках. Одна з 200-1000 інфекцій призводить до незворотного паралічу (як правило, ніг). 5-10% паралізованих осіб помирають, коли їхні дихальні м’язи перестають працювати. На поліомієліт хворіють переважно діти до 5 років. Проте будь-яка людина будь-якого віку може заразитися хворобою та мати серйозні симптоми, якщо вона не щеплена.

Профілактика шляхом вакцинації

Після інфікування поліомієлтіом не існує ліків, йому можна запобігти лише за допомогою вакцинації ще до зараження. Існує дві вакцини: оральна вакцина проти поліомієліту та інактивована вакцина проти поліомієліту. Обидва є ефективними, безпечними та використовуються усюди, щоб забезпечити найкращий можливий захист населення в усьому світі.

Перша доза вакцини проти поліомієліту вводиться в перші тижні життя дитини. Кожна додаткова доза в цій першій серії додатково зміцнює імунітет дитини проти поліомієліту. У наступні роки вводять бустерні дози, щоб підтримувати цей високий рівень захисту. Дотримання повного календаря щеплень згідно з національними рекомендаціями має важливе значення для забезпечення постійного та довічного захисту від хвороби.

Чи поліомієліт усе ще є загрозою?

Наприкінці 19-го та на початку 20-го століть часті епідемії зробили поліомієліт однією з найстрашніших хвороб у світі. Завдяки вакцинації та покращенню санітарних умов поліомієліт значною мірою вдалося контролювати у всьому світі. Європейський регіон ВООЗ є вільним від ендемічної передачі дикого поліовірусу з 2002 року. У світі залишився лише один з трьох типів дикого поліовірусу, і він циркулює лише у двох країнах (Афганістані та Пакистані). Однак останніми роками в стічних водах і в організмі людей у кількох країнах, у тому числі в Європейському регіоні ВООЗ, було виявлено циркулювання вакцинних поліовірусів.

Віруси легко перетинають кордони країн, а це означає, що поки поліомієліт не буде ліквідовано в усіх його формах в усьому світі, він залишається загрозою для нещеплених у кожній країні.
Якщо населення повністю імунізовано проти поліомієліту, воно буде захищене від поширення як диких, так і вакцинних штамів поліовірусу.

Ліквідація

Як тільки поліомієліт буде ліквідовано, світ зможе відсвяткувати досягнення великого глобального суспільного блага, яке принесе однакову користь усім людям, незалежно від того, де вони живуть. Успіх означатиме, що жодна дитина чи дорослий ніколи більше не зазнає жахливих наслідків довічного паралічу чи смерті від поліомієліту. Щоб досягти цієї мети, програми імунізації повинні надалі всюди охоплювати всіх дітей життєво необхідними вакцинами від поліомієліту.

Джерела

Вакцини проти поліомієліту

Інформаційний лист: Поліовірус вакцинного походження